

PERSBERICHT

Tabaksindustrie beslist mee over gezondheidsbeleid in Europa

62% van de Nederlanders heeft probleem met beïnvloeding door tabaksindustrie

Amsterdam, 29 maart 2011 - De invloed van de tabaksindustrie op het Nederlandse en Europese beleid gaat veel verder dan vaak wordt aangenomen. Tabaksfabrikanten hebben ervoor gezorgd dat ze mee beslissen over de koers die de EU volgt op het gebied van volksgezondheid. Dat stelt Anna Gilmore, hoogleraar publieke gezondheidszorg aan de Universiteit van Bath. Gilmore is één van de sprekers tijdens de Europese conferentie over tabak en gezondheid (ECToH) die van 28 tot 30 maart in Amsterdam wordt gehouden. In een onderzoek van TNS NIPO, in opdracht van KWF Kankerbestrijding, geeft 62% van de Nederlanders aan er problemen mee te hebben als de tabaksindustrie invloed heeft op de politieke besluitvorming.

Anna Gilmore ontdekte dat de tabaksindustrie er voor heeft gezorgd dat de belangen van het bedrijfsleven bij ingrijpende gezondheidsplannen als eerste meegewogen worden. Zo worden dankzij de lobby van British American Tobacco (BAT) alle voorgenoemde besluiten van de EU op het gebied van de volksgezondheid eerst op hun economische impact getoetst. Daarnaast is het de tabaksindustrie gelukt om gezondheidsbeslissingen uit- of af te stellen. Zo heeft volgens Gilmore de tabaksindustrie ervoor gezorgd dat er ruim 82.000 reacties binnenkwamen op de consultatie voor een wetsvoorstel over onder meer grafische waarschuwingen op tabaksverpakkingen. Normaal gesproken komen er bij een dergelijke consultatie 500 reacties binnen. De enorme hoeveelheid reacties leidt nu tot uitstel van meer dan jaar van de beslissing hierover.

Ook Mariaelena Gonzalez, onderzoekster bij de Universiteit van California en spreker op hetzelfde ECToH-congres, hekelt de invloed van de tabaksindustrie op het overheidsbeleid. Zij heeft specifiek onderzoek gedaan naar de rol van de tabaksindustrie rond de rookvrije horeca in Nederland. Gonzalez stelt dat deze rol strategisch niet anders is geweest dan in andere landen, maar dat Nederland opvallend gevoelig was voor de argumenten van de tabaksindustrie. Met als gevolg dat de invoering van het rookverbod is vertraagd en uiteindelijk ook deels is teruggedraaid voor de kleine horeca. Gonzalez concludeert dat de Nederlandse overheid de economische belangen van de tabaksindustrie zwaarder heeft laten wegen dan de gezondheid van de bevolking.

Het is op zich te begrijpen dat de tabaksindustrie voor haar belangen opkomt, bij publiek en overheid. Probleem is echter dat dit niet transparant gebeurt. Het is niet inzichtelijk of de tabaksindustrie meebetaalt aan een bioscoopfilm waarin driftig gerookt wordt. Het is niet inzichtelijk hoe de tabaksindustrie de overheid bewerkt. Het Nederlandse publiek heeft moeite met dit gebrek aan transparantie, zo blijkt uit het onderzoek van TNS NIP. 62 Procent van de Nederlanders heeft er een probleem mee als blijkt dat de tabaksindustrie de besluitvorming van de regering en de Tweede Kamer actief beïnvloedt. De wens van Nederlanders om de beïnvloeding van het overheidsbeleid van de tabaksindustrie te beperken sluit aan op de richtlijnen van het

Framework Convention Tobacco Control (FCTC) van de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO). Hierin staat dat contacten van de tabaksindustrie met de politici en overheid inzichtelijk moeten zijn.

Het FCTC-verdrag is door 172 landen geratificeerd (waaronder Nederland). Dit verdrag beschrijft maatregelen die een land dient te nemen op het terrein van tabaksontmoediging. Eén van de maatregelen uit dit FCTC-verdrag gaat over de rol van de tabaksindustrie. Aanbeveling daarbij is dat de overheid slechts contact zou moeten hebben met de tabaksindustrie inzake beleidsuitvoering en dat dit altijd transparant moet zijn. Contacten bij beleidsvoorbereiding zouden helemaal vermeden moeten worden. Engeland heeft hiervoor inmiddels al procedures vastgelegd. Nederland heeft daarentegen een groot aantal aanbevelingen uit het FCTC, waaronder deze, nog niet uitgevoerd.

KWF Kankerbestrijding en STIVORO pleiten al langer voor volledige transparantie over contacten tussen de overheid en de tabaksindustrie.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Wilt u één van deze of andere presentaties bijwonen, of wilt u een interview met één van sprekers, neemt u dan contact op met Marsja Meijer, telefoon 06 101 530 28, MMeijer@kwfkankerbestrijding.nl.

De vijfde European Conference Tobacco or Health (ECToH), die dit jaar in Nederland wordt gehouden vindt plaats van maandag 28 maart tot en met woensdag 30 maart. ECToH wordt georganiseerd door KWF Kankerbestrijding in samenwerking met STIVORO en onder auspiciën van de ECL. Zie voor meer informatie over conferentie en het in de bijlage genoemde programma: www.ectoh.org.

Richtlijnen behorend bij artikel 5.3 van het FCTC-verdrag

2.1 Parties should interact with the tobacco industry only when and to the extent strictly necessary to enable them to effectively regulate the tobacco industry and tobacco products.

2.2 Where interactions with the tobacco industry are necessary, Parties should ensure that such interactions are conducted transparently. Whenever possible, interactions should be conducted in public, for example through public hearings, public notice of interactions, disclosure of records of such interactions to the public.

Maandag 28 maart t/m woensdag 30 maart
NH Grand Hotel Krasnapolsky, Dam 9, Amsterdam

Als journalist bent u, na accreditatie, van harte uitgenodigd om de conferentie bij te wonen. Voor het volledige programma verwijzen wij u graag naar www.ectoh.org.

Enkele onderwerpen die voor dinsdag en woensdag op de agenda staan, brengen wij graag onder uw aandacht:

Dinsdag 29 maart - 9.10 – 9.55

The Netherlands Epidemiology of social inequalities in smoking/tobacco related health disparities

Door Johan Mackenbach

Dinsdag 29 maart - 9.55 – 10.45

Reaching the unreachable, disadvantaged populations

Door Amanda Amos

Woensdag 30 maart 9.10-10.30

Case study and discussion on interference of tobacco industry in policy and science

Door Anna Gilmore, Els Borst, Pascal Diethelm, Dietmar Jazbinsek en Wim van Dalen

Woensdag 30 maart - 10.30 – 11.15

A supply-side approach to tobacco control

Door Neil Collishaw

Woensdag 30 maart – 14.00 – 15.15

Shape the Future Sessie

Tijdens deze plenaire sessie zal het tabaksontmoedigingsbeleid in resp. Canada, Californië, Australië en de UK worden gepresenteerd, vergeleken en bediscussieerd. Waarom zijn bepaalde strategieën verkozen, welke waren succesvol en zouden deze strategieën ook in andere landen toegepast kunnen worden.

Door Rob Cunningham, Stanton Glantz, Robert West en Becky Freeman

Woensdag 30 maart - 15.15 – 15.45

FCTC and beyond, emerging new policy options

Door Florence Berteletti-Kemp